Verstorings- en verslechteringstoets Bestemmingsplan strandgebied

Els & Linde

Verstorings- en verslechteringstoets
Bestemmingsplan strandgebied

Auteur P.J.H. van der Linden

Opdrachtgever Gemeente Castricum
Projectnummer 12.109
Ingen februari 2013

foto omslag Duinriet in de duinen bij Castricum

Els & Linde B.V.
Dr. A.R. Holplein 1
4031 MB Ingen
tel: 0344 - 642517
fax: 0344 - 600832
mob: 06 - 27564247
e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

Inhoud

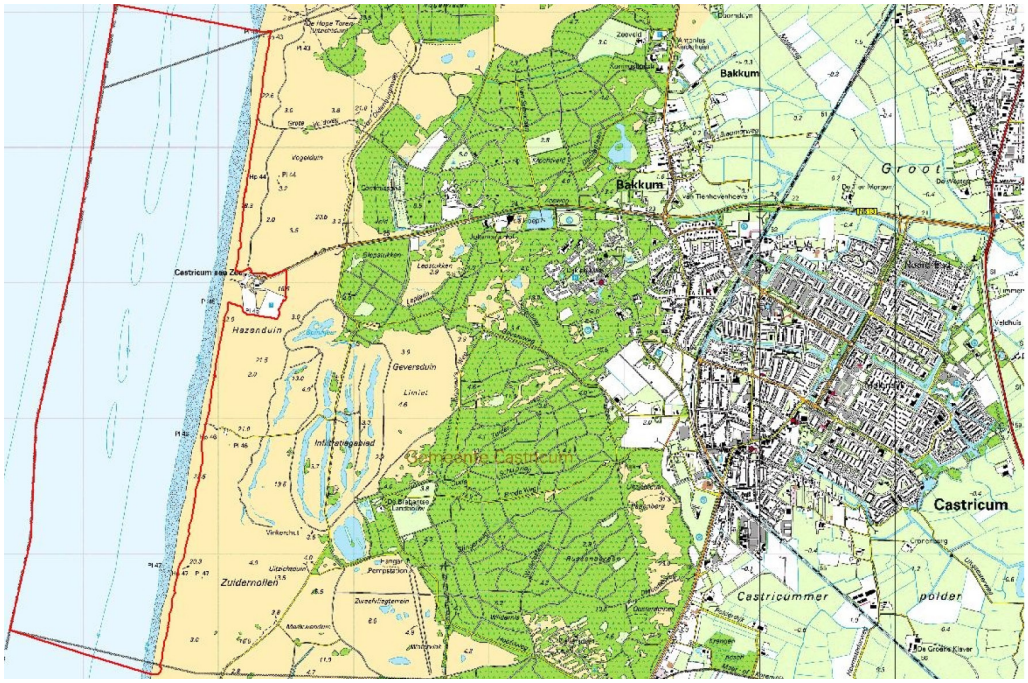
Inleiding	4
Voorgenomen activiteiten	6
Wet- en regelgeving	12
Beschrijving omgeving	14
Potentiële effecten en analyse	28
Conclusie en advies	34
Literatuur	35

Inleiding

De gemeente Castricum is bezig met het opstellen van een bestemmingsplan Strand. Binnen het bestemmingsplan worden enkele recreatieve ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Separaat is voor Strand 10 een vergroting van het bouwvolume en aanpassing van het gebruik voorgesteld. Tot slot is in een eerder stadium via een aparte beslissingsprocedure de exploitatie van enkele paviljoens gewijzigd en overnachten in strandhuisjes toegestaan. In hoofdstuk twee wordt meer uitvoerig en concreet beschreven welke ontwikkelingen worden voorgestaan. Voor de planontwikkelingen is een natuurtoets uitgevoerd.
Tegen de voorgenomen ontwikkelingen zijn zienswijzen ingediend. Daarbij is tevens inhoudelijk gereageerd op de uitgevoerde natuurtoetsen. Mede op basis van de reacties heeft de gemeente besloten om – door een derde partij – de natuurtoets(en) te laten herzien. Tevens is besloten om de mogelijkheid te gebruiken een meer integrale afweging te maken met betrekking tot de beschermde natuurwaarden en de geplande ontwikkelingen in één onderzoek te beoordelen. Het voorliggende onderzoek is een nadere uitwerking van de oorspronkelijke onderzoeken.

Voor een goed onderzoek is van belang dat duidelijk is wat er wordt onderzocht – dat wordt in hoofdstuk twee beschreven. Daarnaast is ook van belang dat de uitgangspunten van het onderzoek en de gebruikte gegevens navolgbaar zijn en controleerbaar zijn. Voor de gebruikte gegevens is contact gezocht met de Vogelwerkgroep Kennermerland om de verspreidingsgegevens en de ontwik-

Illustratie 1. globale begrenzing van het bestemmingsplan.

kelingen van de populatie van de tapuit. Aanvullend is gebruik gemaakt van de gegevens van de Provinciale Waterleidingmaatschappij Noord-Holland, en is gebruik gemaakt van gepubliceerde gegevens van derden. Tot slot is een veldbezoek gebracht ter oriëntatie op de omgeving. Gezien het tijdstip van onderzoek (december 2012/januari 2013) is geen aanvullende inventarisatie uitgevoerd.

Voorgenomen activiteiten

Het voornemen van de gemeente is om samen met de ondernemers op het strand een duurzame ontwikkeling te stimuleren, waarbij ecologie en economie samengaan. De unieke kwaliteiten van het strand en de duinen moeten daarbij behouden en waar mogelijk versterkt worden. Om dit beleid vorm te geven is op 30 juni 2011 door de gemeenteraad een Kadernota Strandgebied aangenomen. Voor een deel van het strand is in een projectbesluit vastgelegd dat vier paviljoens een jaarrondexploitatie mogen voeren en dat overnachten in de strandhuisjes mogelijk is gedurende het strandseizoen. Tot slot is er voor Strand 10 – gelegen op het plateau – door particuliere initiatiefnemers een aanvraag omgevingsvergunning ingediend (uitgebreide procedure).

Deze ontwikkelingen zijn met uitzondering van Strand 10 vastgelegd in het bestemmingsplan Strandgebied waarvoor de voorliggende notitie de integrale ecologische afweging vormt. Het bestemmingsplan vormt geen nieuw beleid maar legt deze planologisch vast.

- ***Bestaande bebouwing***

  In het bestemmingsplan Strandgebied is de navolgende beschrijving van de bestaande bebouwing opgenomen: “de bebouwing op het strand en op het strandplateau zijn van verschillend formaat en hebben verschillende functies. Op het strand bestaat de bebouwing in de zomer uit:

  - strandpaviljoens
  - strandhuisjes
  - EHBO-post
  - Castricumse reddingsbrigade
  - clubhuis van de botenvereniging

  Vanaf de strandopgang kijkend naar het noorden staan er de volgende strandpaviljoens: Zoomers, Deining en Bad Noord. Bad Noord ligt op enige afstand en is ook bereikbaar via de Grote Veldweg (een onverhard pad). Vanaf de strandopgang kijkend naar het zuiden staan de paviljoens Zeezicht, Jaffa en Club Zand. Aan beide zijden van de strandopgang staan tussen de paviljoens strandhuisjes. Deze huisjes zijn niet permanent [aanwezig] en worden elk zomerseizoen opgebouwd. Dit geldt ook voor de paviljoens Bad Noord en Club Zand. Vier strandpaviljoens blijven gedurende het gehele jaar staan.
  Op het strandplateau is een restaurant, Blinckers genaamd, aanwezig en een paviljoen met detailhandel, Strand 10. Dit is permanente bebouwing. Daarnaast waren op het plateau twee loodsen gelegen, waarvan één gedeeltelijk is gesloopt. De andere wordt voor opslag gebruikt. Boven de kelder van de gesloopte loods zijn fietsenrekken geplaatst.”

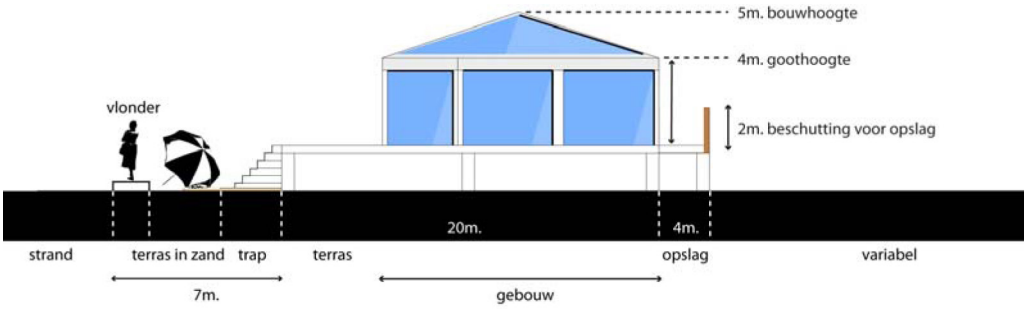
Jaarrondexploitatie strandpaviljoens en bouwmogelijkheden

In het bestemmingsplan staat de volgende passage over de jaarrondexploitatie van vier strandpaviljoens: “de gemeenteraad van Castricum heeft op 18 februari 2010 het besluit genomen om jaarrondexploitatie van twee strandpaviljoens op de huidige locatie en het overnachten in de strandhuisjes in het zomerseizoen toe te staan. Op 23 september 2010 is besloten voor nog twee paviljoens jaarrondexploitatie toe te staan. Dit betreft de vier paviljoens die aan het begin van de strandopgang staan, van noord naar zuid: Deining, Zoomers, Zeezicht en Jaffa. Deze vier paviljoens zijn allen binnen een zone aan weerszijden van de strandafgang gelegen, waarbij lengte van deze zone 250m bedraagt. Op verzoek van de gemeente en het Hoogheemraadschap bekijkt de provincie of de afgang zelf (9 meter breed) geen deel uit maakt van deze 250 meter. Hierdoor kan de ruimte tussen de jaarrondpaviljoens Zeezicht en Club Zand (voorheen Jaffa) met 9 meter worden vergroot en kan de reddingsbrigade op één locatie blijven zitten. Dit onderzoek houdt rekening met deze mogelijke aanpassing van het bestemmingsplan. Conform de op dat moment geldende wetgeving is door de gemeenteraad op 6 september 2011 een projectbesluit genomen waarmee dit besluit juridisch planologisch is vastgelegd. In het nieuwe bestemmingsplan is dit besluit opgenomen.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gehele bouwvlak zoals dat op de verbeelding is weergegeven voor 80% bebouwd mag worden. Met oog op de noodzakelijke flexibiliteit is een verschuiving van het bouwvlak met 10 meter mogelijk. Hiervoor moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd. De flexibiliteit is noodzakelijk vanwege de dynamische omstandigheden aan de kust.

De maximale bouwhoogte van de paviljoens wordt vijf meter, waarbij de maximale goothoogte vier meter is. De huidige bouwhoogte is 3,5 meter. Een accent van zes meter hoogte is toegestaan op maximaal 5% van het bouwvlak. De paviljoens hebben maximaal één bouwlaag.
Aan de achterzijde van de paviljoens is in het voorliggende bestemmingsplan een pad en ruimte voor opslag op paalconstructie opgenomen. Het pad en de opslagruimte hebben samen een maximale diepte van vier meter. Daarbij is een scherm toegestaan met een hoogte van maximaal twee meter.

Illustratie 2. Doorsnede van de bouwmogelijkheden van een strandpaviljoen.

Aan de voorzijde van de strandpaviljoens is daarnaast in de huidige situatie een vlonder aanwezig, waarover de paviljoens kunnen worden bereikt. In het bestemmingsplan is opgenomen dat deze vlonder op een palenconstructie mag worden gebouwd, zodat deze niet onder het zand bedolven raakt. Tussen de vlonder en de paviljoens is terras in het zand mogelijk. Hier mag strandmeubilair behorende bij de paviljoens worden neergezet. Tot slot wordt uitsluitend in het zomerseizoen opslag onder de paviljoens toegestaan.

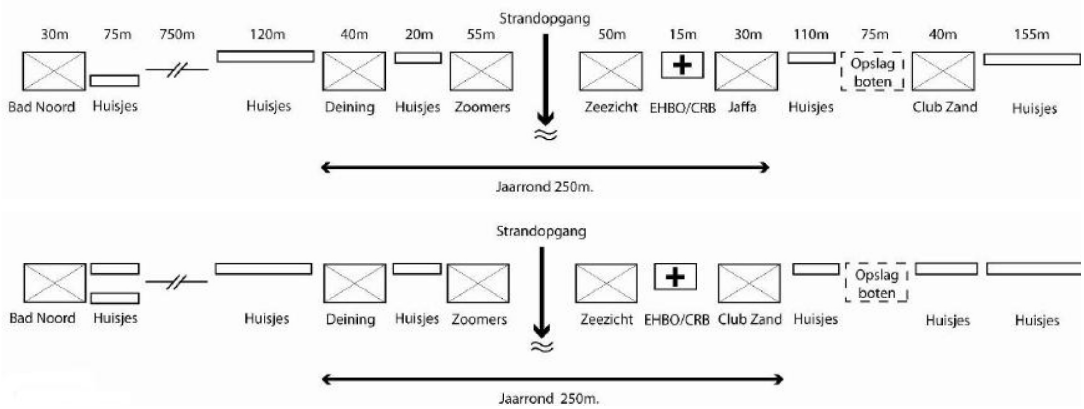
Het strand heeft één centrale opgang (in het verlengde van de Zeeweg). Hierdoor liggen twee paviljoens op flinke afstand van een strandopgang. Bij Bad Noord is echter een kleine opgang aanwezig waardoor dat paviljoen eveneens goed bereikbaar is. De exploitant van Club Zand heeft hierop voorgesteld een uitruil van grond aan te gaan.
Het voorstel is om het bestaande bouwvlak van Jaffa (420 m²) te vervangen door het bouwvlak van Club Zand (max. 800 m²), waardoor de plek van Club Zand vrijkomt. Het vrijkomende bouwvlak bedraagt 420 m² (de oppervlakte van het bouwvlak van Jaffa). Deze wordt ingevuld met 9 strandhuisjes met een totaal te bouwen oppervlak van 270 m². Door deze uitruil neemt het totale bouwoppervlak af met 150 m².

- ***Overnachting in strandhuisjes***

Op het strand kunnen bij strandpaviljoen Bad Noord 24 strandhuisjes extra worden geplaatst en bij het strandpaviljoen Club Zand kunnen negen extra huisjes komen. De strandhuisjes komen achter de huidige strandhuisjes. Daarnaast is het mogelijk om in alle dan aanwezige strandhuisjes te overnachten tijdens het strandseizoen.

De Vogelwerkgroep verzoekt de werkzaamheden op het strand voor het broedseizoen uit te voeren. Een oplossing is het zomerseizoen te verruimen, opdat de opbouw- en afbraakwerkzaamheden buiten het broedseizoen kan plaatsvinden en de nazomer beter benut wordt. Artikel 1.43 aanpassen:

Illustratie 3. In de tekening is de nieuwe situering van gebouwen op het strand weergegeven. Boven huidige en onder geplande bebouwing.

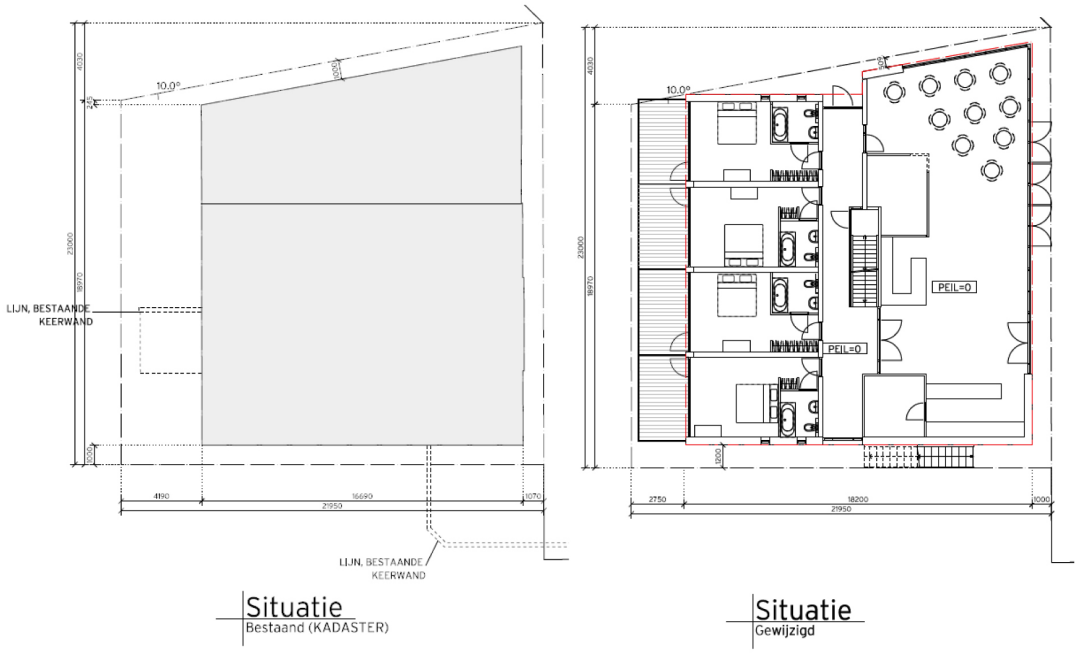
a. voor strandpaviljoens: de periode van 1 maart tot en met 31 oktober.
b. voor strandhuisjes: de periode van 1 maart tot en met 15 oktober, waarbij bewoning uitsluitend tussen 1 april en 1 oktober mag plaatsvinden.

Artikel 1.43 aanpassen:
a. voor strandpaviljoens: de periode van 1 maart tot en met 31 oktober.
b. voor strandhuisjes: de periode van 1 maart tot en met 15 oktober, waarbij bewoning uitsluitend tussen 1 april en 1 oktober mag plaatsvinden.
Dit onderzoek houdt rekening met deze mogelijke aanpassing van het bestemmingsplan.

- ***Surfvereniging en botenclub***
  In het vigerende bestemmingsplan mag het bouwvlak van de botenopslag (75 m x 16 m) voor maximaal 8%, ofwel 96 m^2, bebouwd worden, met een bouwhoogte van maximaal drie meter. In de huidige situatie is op deze plek een verenigingsgebouw voor de botenvereniging gevestigd. De bebouwde oppervlakte is 72 m^2. Omdat de surfvereniging die hier ook is gevestigd graag een eigen verenigingsgebouw wil realiseren, is in het voorliggende bestemmingsplan het bebouwingsvlak gewijzigd. Het bouwvlak gaat van 75 x 15 meter naar 75 x 20 meter. De botenvereniging krijgt een bouwvlak van 1000 m2, met een bouwpercentage van 15% en de surfvereniging krijgt een bouwvlak van 200 m2 met een bouwpercentage van 60%. Het restant kan eventueel met 30% bebouwd worden. De maximale bouwhoogte bedraagt 6 meter. Omdat, net als bij de strandpaviljoens en de strandhuisjes, ook de bebouwing van de boten- en surfvereniging flexibel verplaatsbaar moet kunnen zijn, is ook hier aan de oost- en westzijde met een diepte van tien meter, een aanduiding opgenomen waarbinnen de bebouwing, na het volgen van een eenvoudige procedure (omgevingsvergunning), mag verschuiven.

- ***Strandplateau***
  Het strandplateau ligt achter de zeereep en daarmee in de duinen. Hier staan enkele gebouwen en is een grote parkeerplaats aanwezig. Er zijn twee uitspanningen aanwezig: Strand 10 en Blinckers. Voor beide zijn plannen voor uitbreiding en modernisering. De plannen voor Blinckers zijn nog niet concreet en wordt daarom in een aparte procedure gewogen.

  Voor Strand 10 is een bouwplan ter vervanging van de huidige bebouwing ontwikkeld. Dit bouwplan is opgenomen in de Kadernota Strandgebied. De plannen bevatten een strandwinkel met op de verdieping twaalf kamers met mogelijkheid voor verblijf. Het huidige bouwvlak wordt met 10% vergroot (van nu 321 m^2 naar 348 m^2). De bouwhoogte gaat van nu een bouwlaag naar twee bouwlagen. Voor Strand 10 wordt een separate ruimtelijke procedure doorlopen (omgevingsvergunning uitgebreide procedure).

Illustratie 5. Huidige en toekomstige (rechts) bouwmogelijkheden voor Strand 10.

- ***Bezoekersaantallen***

  Hiervoor zijn de fysieke gevolgen – uitbreiding van het bouwvolume en verplaatsing van bebouwing op het strand – beschreven. De ontwikkelingen beogen een gezonde economische basis te behouden voor de strandrecreatie te Castricum. Het aantal strandpaviljoens wordt met één paviljoen verminderd, echter van de vijf overgebleven paviljoens blijven er vier in de toekomst het hele jaar open. Verwacht wordt dat de reductie van het aantal paviljoens in de zomermaanden niet leidt tot een verlaging van het strandbezoek of het bezoek aan de paviljoens.
  Het aantal strandhuisjes neemt licht toe tot met 33 stuks. Dat leidt tot een lichte verhoging van het aantal mensen, dat langere tijd verblijft c.q. regelmatig aanwezig is op het strand. Daarnaast wordt het mogelijk om (legaal) te overnachten in de strandhuisjes. Dat heeft tot gevolg dat de verblijftijd van recreanten op het strand wordt verlengd en mensen ook in de schemering en nacht aanwezig zijn. De ontwikkeling van Strand 10 – met overnachting in 12 kamers – leidt eveneens tot een lichte verhoging van het aantal mensen dat langere tijd aanwezig is op het strand. De bouw van een clubhuis voor de surfvereniging kan eveneens leiden tot een langer verblijf van recreanten op het strand. De toename van recreanten zal vrijwel uitsluitend op het strand plaatsvinden. Incidenteel kunnen meer wandelaars in de duinen verwacht worden.

  Het aantal strandbezoekers in de zomermaanden wordt eerder gestuurd door de weersverwachting (strandweer) dan door de faciliteiten die worden geboden. Het totaal aantal bezoekers zal daardoor niet significant toenemen. Wel leiden de faciliteiten (overnachtingen) tot een langer verblijf. Buiten de stranddagen

kan het aantal bezoekers wel licht toenemen, dat betekent dat het buiten de stranddagen iets minder rustig is.

Het aantal bezoekers is zeer moeilijk te kwantificeren. Er zijn geen gegevens voorhanden van het aantal mensen dat gedurende langere tijd overnacht op het strand. Ook elders in Nederland zijn geen vergelijkbare inventarisaties bekend. De belangrijkste toename zal in de weekends en tijdens de (school) vakanties plaats vinden.

De jaarrondexploitatie van de paviljoens kan een extra motivatie zijn om juist het stand bij Castricum te bezoeken voor een strandwandeling, ook kunnen mensen die in de duinen wandelen of fietsen een strandpaviljoen bezoeken voor een consumptie. De ontwikkelingen van jaarrondexploitatie worden echter langs de gehele Hollandse kust gestimuleerd c.q. gefaciliteerd door de gemeentelijke overheden en de provincie. Daarmee vervalt de extra motivatie om juist te Castricum te wandelen of fietsen. De verwachting is dat het strandbezoek buiten het seizoen zal toenemen. Een kwantificering hiervan is echter nagenoeg onmogelijk.

De toename van de overnachtingen en de jaarrondexploitatie leidt tot een vergroting van de noodzaak tot ruimteverwarming in de verschillende gebouwen. Dat leidt tot een verhoging van de depositie van stikstofoxiden. Voor het berekenen van de emissie van individuele huishoudens en paviljoens is geen goede rekenmethode beschikbaar. Geschat wordt dat de toename van de stikstofdepositie vanuit de paviljoens en de strandhuisjes minder dan 0,05 mol N/ha.j is.

Tot slot is een significante toename van het verkeer op de Zeeweg niet waarschijnlijk. Het strand wordt aantrekkelijker voor een bezoek, maar de aantrekkelijkheid zal voornamelijk leiden tot een langer verblijf (en daarmee tot minder verkeersbewegingen). De jaarrondexploitatie leidt mogelijk tot een lichte toename van verkeersbewegingen buiten het strandseizoen.

- ***Overige***

  Het organiseren van evenementen op het strand is niet meegewogen. Hiervoor is een aparte vergunning noodzakelijk en daarmee een aparte afweging van de effecten. Toename van geluid is evenmin meegewogen. Er zijn geen geluidgevoelige objecten aanwezig én de zeereep functioneert als geluidswal naar het Natura 2000 gebied. Tijdens het strandseizoen is het overdag verboden om een hond te houden c.q. uit te laten op het strand.

Wet- en regelgeving

Voor het beoordelen van de effecten op beschermde natuurwaarden zijn twee wetten (Natuurbeschermingswet & Flora en Faunawet) en de provinciale verordening met betrekking tot de ecologische hoofdstructuur van belang. Hierna wordt summier de strekking van de wet- en regelgeving besproken.

- ***Flora en Faunawet***

  Via de Flora en Faunawet worden inheemse soorten beschermd. De soorten zijn verdeeld in enkele tabellen. Op tabel 1 staan soorten die beschermd zijn maar waarvoor geen ontheffing van de wet noodzakelijk is, deze soorten vallen onder de zorgplicht. In tabel 2 staan soorten die beschermd zijn, maar waarvoor met een goedgekeurde gedragscode geen ontheffing noodzakelijk is. En in tabel 3 staan de strikt beschermde soorten waarvoor altijd een ontheffing nodig is als de soort schade ondervind van de geplande ontwikkeling. Naast tabel 3 zijn er soorten die het hele jaar beschermd zijn omdat deze vaste verblijfplaatsen hebben (vleermuizen, huismus, gierzwaluw, uilen en roofvogels zijn de belangrijkste). Voorafgaande aan de ontwikkeling moet een afdoend onderzoek worden uitgevoerd. Vaak is een oriënterend onderzoek voldoende om aan te tonen dat er met zekerheid geen beschermde soorten op een locatie kunnen zitten. Soms is een daadwerkelijke inventarisatie in het geschikte seizoen, met de juiste techniek en met voldoende inspanning, noodzakelijk.

  Voor soorten op tabel 3 wordt alleen een ontheffing gegeven bij een groot maatschappelijk belang met dringende redenen. Is die reden er niet, dan is mitigatie of compensatie noodzakelijk. In sommige gevallen is het verstandig naar een alternatief te kijken voor de gewenste ontwikkelingen.

- ***Natuurbeschermingswet***

  In de Natuurbeschermingswet zijn gebieden beschermd. Het gaat hierbij om internationaal beschermde gebieden via de Natura 2000 of nationaal beschermde gebieden via de Beschermde Natuurmonumenten. Voor de Natura 2000 gebieden zijn doelstellingen geformuleerd op basis van Europese richtlijnen. Het kunnen zowel doelstellingen voor behoud van kwaliteit en omvang zijn als doelstellingen met een verbetering. De effecten op de beschermde gebieden kunnen zowel door interne projecten als externe projecten veroorzaakt worden; beide moeten op het effect beoordeeld worden ten opzichte van de kwaliteit ten tijden van het aanwijzingsbesluit in combinatie met de doelstellingen.
  Voor de effecten wordt een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Als een effect niet is uit te sluiten wordt een verstorings- en verslechteringstoets uitgevoerd. Als blijkt dat een significant effect niet is uit te sluiten dan moet een passende beoordeling worden opgesteld. Vaak betekent dat er dan eveneens een milieueffectrapportage noodzakelijk is.

- ***Ecologische hoofdstructuur***
  De ecologische hoofdstructuur is opgesteld om een netwerk van natuurgebieden te ontwikkelen. De ecologische hoofdstructuur bestaat uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingswegen. De kerngebieden zijn zo groot dat hier een zelfstandige en duurzame populatie van de doelsoorten kan bestaan. Via de verbindingswegen en aangevuld met de natuurontwikkelingsgebieden worden de kerngebieden onderling verbonden. De bescherming van de Ecologische hoofdstructuur is geregeld via de ruimtelijke verordening van de provincie.

Beschrijving omgeving

Het plangebied bestaat uit het strand en het gemeentelijke deel van de Noordzee. De grens ligt bij de teen van de zeereep en bij de plangrens van het aanpalende bestemmingsplan Duingebied. Bij de Zeeweg ligt een duinplateau en een parkeerplaats, deze vallen binnen de plangrenzen. Voor de exacte grens wordt naar de verbeelding van het bestemmingsplan verwezen.

Het bestemmingsplan ligt tegen het Natura 2000 gebied Noord-Hollands Duinreservaat aan. Het plateau ligt binnen het Natura 2000 gebied – de verhardingen en bebouwingen vallen buiten het beschermde gebied. De parkeerplaats ligt wel binnen het Natura 2000 gebied. Het strand en de duinen zijn aangewezen als gebieden die binnen de ecologische hoofdstructuur vallen. De permanente bebouwing op het plateau en de Zeeweg zijn niet aangewezen als beschermd gebied.

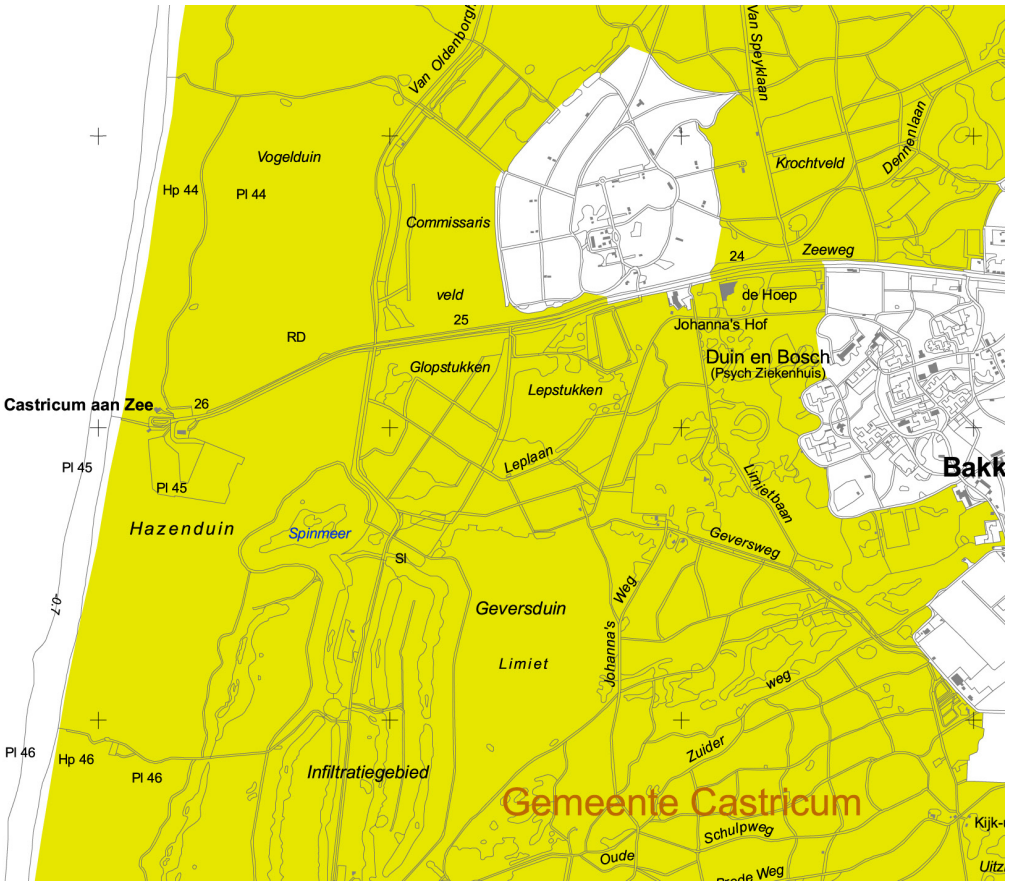
- ***Natura 2000***

  Het Noord-Hollands Duinreservaat is een karakteristiek voorbeeld van een Nederlands duinlandschap, zoals dat in de loop der eeuwen ontstaan is als gevolg van een samenloop van geologische, geomorfologische en klimatologische omstandigheden en menselijk handelen. Het is een biologisch, morfologisch, hydrologisch en landschappelijk geheel van duinen met natte en vochtige duinvalleien, duingraslanden, struwelen, bossen en ruigten. Het ligt op de overgang van de kalkrijke naar de kalkarme duinen. Het reservaat behoort tot de kalkrijke duinen; er is echter een verloop in kalkrijkdom te zien. Het meest noordelijke stuk, ten noorden van Bergen aan Zee, is, evenals het aangrenzende gebied Schoorlse duinen, kalkarm. De vegetatie weerspiegelt de kalkgehalten in de bodem: in het uiterst noordelijke deel komen kalkarme vegetaties met kraaiheide, kruipwilg, buntgras en dergelijke voor, ten zuiden van Bergen aan Zee overgaand in kalkrijke duingraslanden met duinsterretje en zeedorpenvegetaties, zoals bij Wijk aan Zee en Egmond aan Zee. Een aanzienlijk deel van het gebied is bebost met naaldbos en loofbos, die voor een deel zeer oud zijn. Het Noord-Hollands Duinreservaat is december 2004 aangewezen als beschermd gebied via de Habitatrichtlijn.

  In het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000 gebied is de navolgende beschrijving van de doelstellingen voor het Natura 2000 gebied opgenomen. (de doelstellingen zijn het wettelijke toetsingscriterium voor de Natura 2000 gebieden):

  H2120 Wandelende duinen op de strandwal met Ammophila arenaria

Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het zoveel mogelijk toelaten van verstuiving is van belang voor verbetering van de kwaliteit van het habitattype witte duinen

Illustratie 6. Uitsnede van de ontwerpkaart van het Natura 2000 gebied. De huidige verhardingen zijn in tekst uitgesloten van het beschermde gebied.

evenals van achtergelegen grijze duinen (habitattype H2130) en voor de nieuwvorming van vochtige duinvalleien (habitattype H2190). Momenteel is met ongeveer 250 ha hier het grootste spontane stuivende gebied van de Hollandse duinen aanwezig. Vanwege de breedte van het duingebied zijn hier geen conflicten met de veiligheid en zijn uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit mogelijk (ten behoeve van de verbeteropgaven voor de duinen langs de Hollandse kunst).

H2130 Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie

Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Oppervlakte-uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het habitattype grijze duinen is nodig gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding en de grote verantwoordelijkheid van Nederland voor dit habitattype in Europa. Bovendien betreft het hier één van de gebieden met een grote oppervlakte aan grijze duinen, kalkrijk (subtype A) en grijze duinen, kalkarm (subtype B) en bovendien enkele fraaie voorbeelden van grijze duinen, heischraal (subtype C). Daardoor levert het gebied een zeer grote bijdrage

aan het landelijke doel voor het habitattype. De oppervlakte kan tijdelijk afnemen door uitbreiding van H2120 witte duinen. Ontwikkeling van dit laatste habitattype leidt op een langere termijn tot uitbreiding en kwaliteitsverbetering van H2130 grijze duinen.

H2140 Vastgelegde ontkalkte duinen met Empetrum nigrum

Doel: Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinheiden met kraaihei, vochtig (subtype A) en behoud oppervlakte en kwaliteit duinheiden met kraaihei, droog (subtype B).

Toelichting: Het habitattype duinheiden met kraaihei komt over een beperkt oppervlakte voor, doordat het zich hier aan de zuidgrens van het verspreidingsgebied bevindt. Het betreft zowel duinheiden met kraaihei, vochtig (subtype A) als duinheiden met kraaihei, droog (subtype B).

H2150 Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (Calluno-Ulileteа)

Doel: Behoud oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting: Duinheiden met struikhei komen in goed ontwikkelde vorm voor achter duinen bij Bakkum en Bergen.

H2160 Duinen met Hippophaë rhamnoides

Doel: Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitattype H2120 witte duinen, H2130 grijze duinen of H2190 vochtige duinvalleien is toegestaan.

Toelichting: Het habitattype duindoornstruwelen is over voldoende oppervlakte aanwezig en landelijk niet bedreigd. Uitbreiding van het habitattype kan een bedreiging vormen voor onder meer habitattype H2120 witte duinen en H2130 grijze duinen. Het type komt lokaal in goede kwaliteit (met veel struweelsoorten) voor, op locaties die niet conflicteren met de doelstellingen voor habitattypen H2130 grijze duinen of H2190 vochtige duinvalleien. Op dergelijke locaties is behoud van belang. Achteruitgang ten gunste van eerder genoemde habitattypen moet vooral uit matig ontwikkelde vormen worden gerealiseerd. Om de kwaliteit te behouden moeten alle successiestadia in het gebied voorkomen, ook de jonge stadia die als matig ontwikkeld worden beoordeeld.

H2170 Duinen met Salix repens ssp. argentea (Salicion arenariae)

Doel: Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitattype H2190 vochtige duinvalleien is toegestaan.

Toelichting: Het habitattype kruipwilgstruwelen is momenteel vooral aanwezig in matig ontwikkelde kwaliteit en lokaal in goede kwaliteit. Het gebied levert momenteel wat betreft de oppervlakte een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel voor het habitattype. Matig

ontwikkelde delen kunnen worden omgevormd naar jongere successiestadia van habitattype H2190 vochtige duinvalleien, waaruit dan op den duur weer voor een deel goed ontwikkelde vormen van habitattype H2170 kruipwilgstruwelen kunnen ontstaan.

H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied

Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit duinbossen, droog (subtype A) en duinbossen, binnenduinrand (subtype C) en behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, vochtig (subtype B).
Toelichting	Habitattype duinbossen, droog (subtype A) en duinbossen, vochtig (subtype B) komen met een groot oppervlakte voor waardoor het gebied een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel voor het habitattype levert. Omdat het habitattype duinbossen, droog (subtype A) landelijk in een gunstige staat van instandhouding verkeert, geldt voor dit subtype geldt een behoudsdoelstelling. Omdat duinbossen, vochtig (subtype B) deels met matige kwaliteit voorkomt, wordt verbetering van de kwaliteit nagestreefd.

H2190 Vochtige duinvalleien

Doel	Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.
Toelichting	Alle subtypen komen met een beperkte oppervlakte in matige tot goede kwaliteit voor. Verdere uitbreiding is mogelijk en richt zich vooral op uitbreiding van vochtige duinvalleien, ontkalkt (subtype C) dat door verdroging sterk achteruit is gegaan. Daarnaast komen vochtige duinvalleien, open water (subtype A), vochtige duinvalleien, kalkrijk (subtype B) en vochtige duinvalleien, hoge moerasplanten (subtype D) voor.

H6410 Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem

Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Toelichting	Het habitattype blauwgraslanden komt met een zeer kleine oppervlakte matig ontwikkeld voor. Het voorkomen kan worden verbeterd in de binnenduinrand.

H7210 Kalkhoudende moerassen met Cladium mariscus

Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype galigaanmoerassen komt met een klein oppervlakte matig ontwikkeld voor in enkele valleien.

H1014 Nauwe korfslak

Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
Toelichting	Bij recente inventarisaties zijn op tenminste zeven locaties nauwe korfslakken aangetroffen.

Complementaire doelen

De complementaire doelen voor de Natura 2000 rusten niet op de aanwijsprincipes van Europa, maar zijn als aanvullend door de Nederlandse overheid toegevoegd aan de verschillende beschermde gebieden. Augustus 2012 heeft de staatsecretaris Bleker geoordeeld, dat de zogenoemde complementaire doelen geen verplichting vanuit de Europese Unie inhouden, en dat deze voldoende beschermd zijn via de Flora en Faunawet, dan wel de nog vast te stellen Natuurwet. De complementaire doelen zijn daarom via een besluit uit de doelstellingen van de verschillende Natura 2000 verwijderd. Het zijn overwegend oorspronkelijk Vogelrichtlijngebieden waar de niet vogels als nevendoel zijn geschrapt. In het besluit is ten aanzien van de voor de beoordeling relevante gebied geen wijziging aangebracht (Staatscourant 2012 nr. 15779, 30 juli 2012)

Op 14 november 2012 heeft de Raad van State (201104173/1/A4) over de effecten op de Natura 2000 van ontwikkelingen te Wijk aan Zee een uitspraak over toetsing op de complementaire doelen. “Voor zover [appellant A] betoogt dat de passende beoordeling niet toereikend is ten aanzien van de habitatsoort gevlekte witsnuitlibel en de vogelsoorten paapje en tapuit, wijst de Afdeling op het ontwerp-aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied “Noord-Hollands Duinreservaat”, waarin voor deze soorten alleen complementaire doelen als bedoeld in artikel 10a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn opgenomen. Gezien de hiervoor onder 1 [artikel 19 met enkele subartikelen] aangehaalde wettelijke bepalingen hoeven de gevolgen van het project voor deze soorten als zodanig niet bij de passende beoordeling te worden betrokken. De Afdeling gaat daarom aan dit betoog voorbij.”

H1042 Gevlekte witsnuitlibel

Doel	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor vestiging populatie.
Toelichting	De gevlekte witsnuitlibel heeft een zeer ongunstige staat van instandhouding door het tekort aan gebieden en de landelijk te geringe populatiegrootte. Vestiging van een populatie in het gebied is nodig voor het realiseren van een landelijk gunstige staat van instandhouding. De soort breidt zich momenteel uit in de duinen, zodat de verwachting is dat het doel op termijn gerealiseerd kan worden.

A275 Paapje

Doel	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 5 paren.
Toelichting	In het verleden was het paapje een talrijke broedvogel. Zo werden in 1980 nog 150 paren vastgesteld. De aantallen namen vervolgens snel af. In de periode 1999-2003 werden jaarlijks 4-9 paren geteld. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is

behoud van de huidige populatie zeer gewenst. Het betreft een relatief geïsoleerde broedplaats in een oorspronkelijk uitgestrekt broedareaal dat het gehele Nederlandse duingebied omvatte. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A277 Tapuit

Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 30 paren.

Toelichting In het verleden was de tapuit een talrijke broedvogel. Zo werden in 1988 nog 165 paren vastgesteld. De aantallen namen vervolgens snel af. In 2000 en 2001 werden respectievelijk 34 en 21 paren geteld. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding

Tabel 1. Doelstellingen van het Natura 2000 gebied.

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Habitattypen							
H2120	Witte duinen	-	>	>			
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>			
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	--	>	>			
H2130C	*Grijze duinen (heischraal)	--	>	>			
H2140A	*Duinheiden met kraaihei (vochtig)	-	=	>			
H2140B	*Duinheiden met kraaihei (droog)	-	=	=			
H2150	*Duinheiden met struikhei	+	=	=			
H2160	Duindoornstruwelen	+	= (<)	=			
H2170	Kruipwilgstruwelen	+	= (<)	=			
H2180A	Duinbossen (droog)	+	=	=			
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	>			
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)	-	=	=			
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	=			
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	=			
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	-	>	=			
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	>	=			
H6410	Blauwgraslanden	--	>	>			
H7210	*Galigaanmoerassen	-	=	=			
Habitatsoorten							
H1014	Nauwe korfslak	-	=	=	=		
Complementair							
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>		
A275	Paapje	--	>	>			5
A277	Tapuit	--	>	>			30

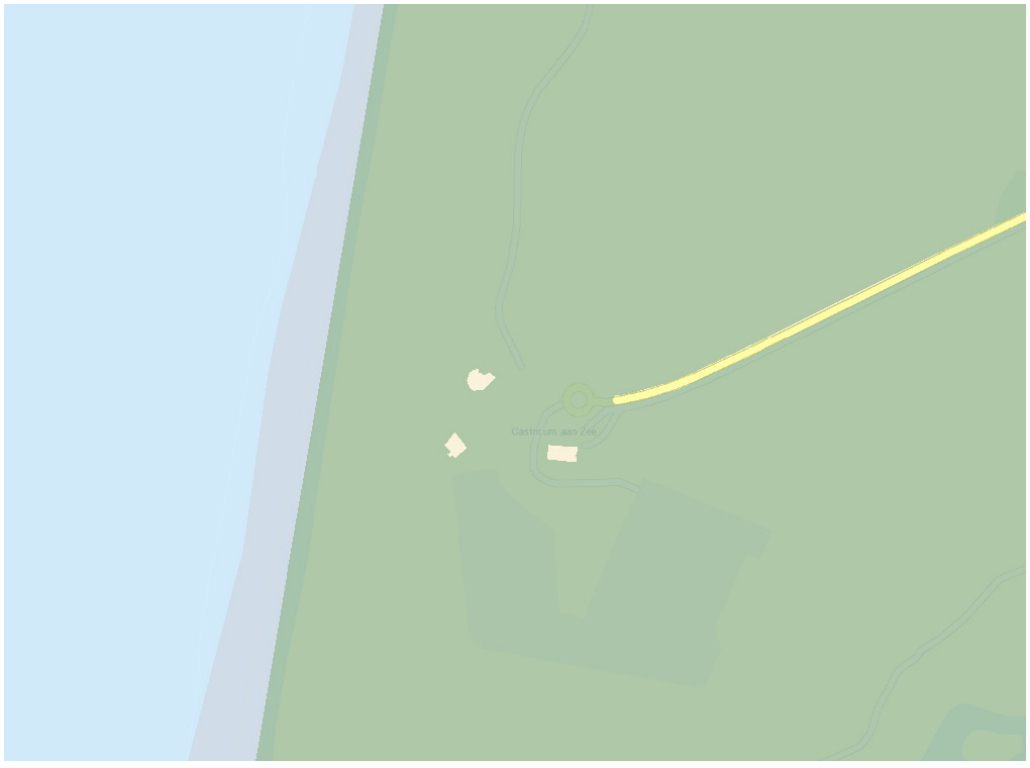
is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Hollandse duinen ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

De doelstellingen van het Natura 2000 gebied Noord-Hollands Duinreservaat zijn in de tabel samengevat.

- ***Ecologische hoofdstructuur***

Het gehele plangebied – met uitzondering van de permanente bebouwing op het plateau en de Zeeweg – liggen binnen gebieden die zijn aangewezen als ecologische hoofdstructuur. In tabel 2 staan de doelsoorten uit Groene wegen, de provinciale nota waarin de functie van de ecologische infrastructuur wordt beschreven (Anonymus 1999). In 2010 is door de provincie een herijking uitgevoerd voor de ecologische hoofdstructuur, hierbij is de reservering in oppervlakte beoordeeld op haalbaarheid, de doelsoorten zijn niet geëvalueerd (Anonymus 2010, Pouwels e.a. 2010).
Na analyse van de tabel met doelsoorten voor ´zandige biotopen en duinen' valt een aantal soorten af die in het Gooi of op Texel een leefgebied vinden. De hazelworm (*Anguis fragilis*) heeft bij Bloemendaal een populatie en wordt boven het Noordzeekanaal niet aangetroffen. De tangpantserjuffer (*Lestes dryas*) is alleen ten zuiden van Haarlem in de duinen waargenomen. Als soorten voor

Illustratie 8. De ecologische hoofdstructuur, de Zeeweg en de permanente bebouwing is niet aangewezen.

Kamsalamander	Amfibie	niet in de duinen	nee
Poelkikker	Amfibie	afwezig	nee
Duinparelmoervlinder	Dagvlinder	aanwezig	ja
Kleine parelmoervlinder	Dagvlinder	aanwezig	ja
Grote parelmoervlinder	Dagvlinder	aanwezig	ja
Bruin blauwtje	Dagvlinder	aanwezig	ja
Heivlinder	Dagvlinder	aanwezig	ja
Kommavlinder	Dagvlinder	aanwezig	ja
Heideblauwtje	Dagvlinder	afwezig	nee
Tengere pantserjuffer	Libel	aanwezig	ja
Bruine winterjuffer	Libel	aanwezig	ja
Maanwaterjuffer	Libel	afwezig	nee
Tangpantserjuffer	Libel	afwezig	nee
Venglazenmaker	Libel	afwezig	nee
Venwitsnuitlibel	Libel	aanwezig	ja
Hazelworm	Reptiel	afwezig	nee
Zandhagedis	Reptiel	aanwezig	ja
Das	Zoogdier	niet in de duinen	nee
Franjestaart	Zoogdier	binnenduinrand	nee

Tabel 2. Doelsoorten voor de Ecologische Hoofdstructuru in Noord-Holland, onderdeel zandgronden.

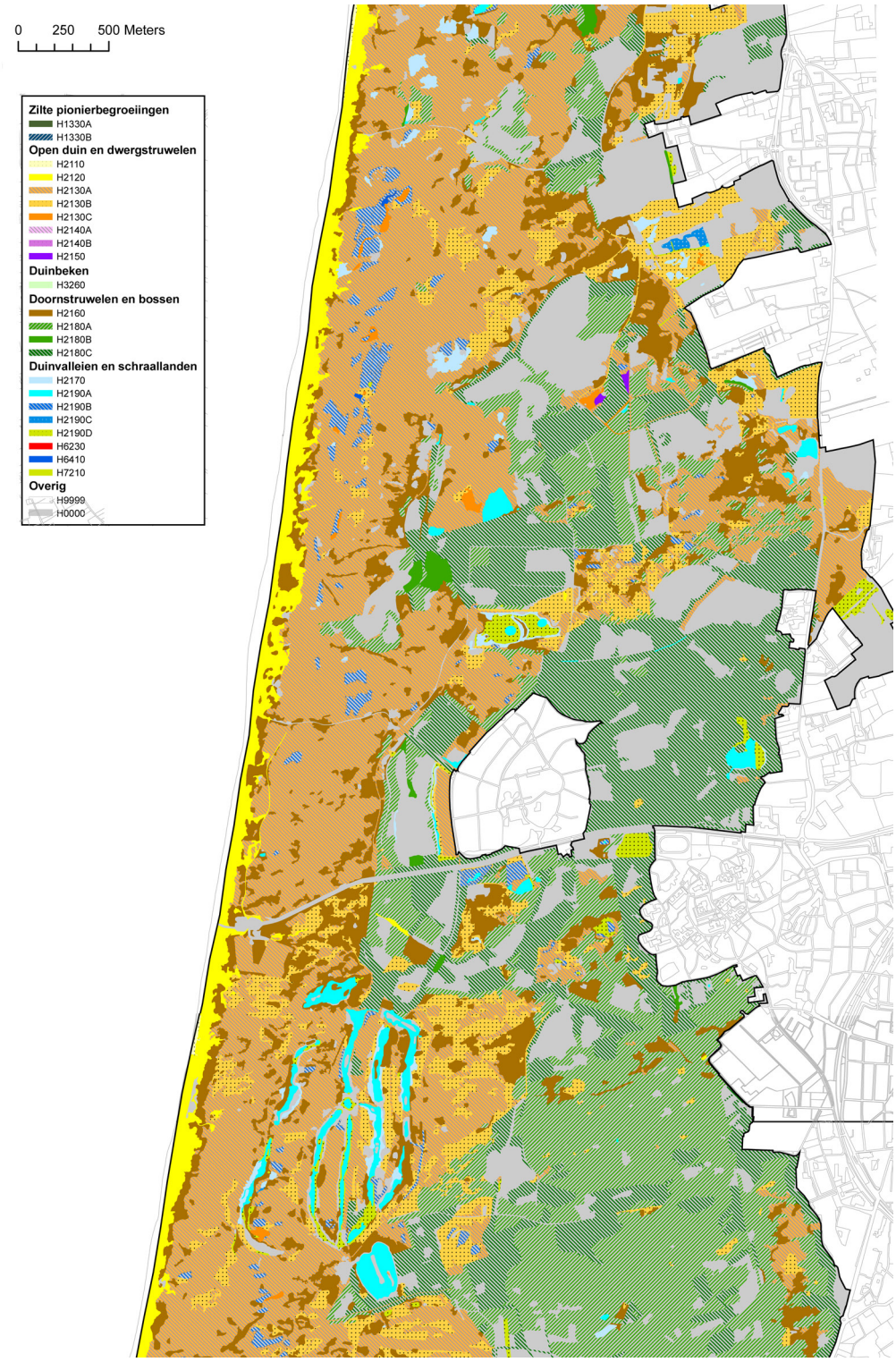
het leefgebied bij Castricum aan Zee zijn zandhagedis (*Lacerta agilis*) en enkele dagvlinders en libellen relevant.

Verspreiding soorten en ligging habitats

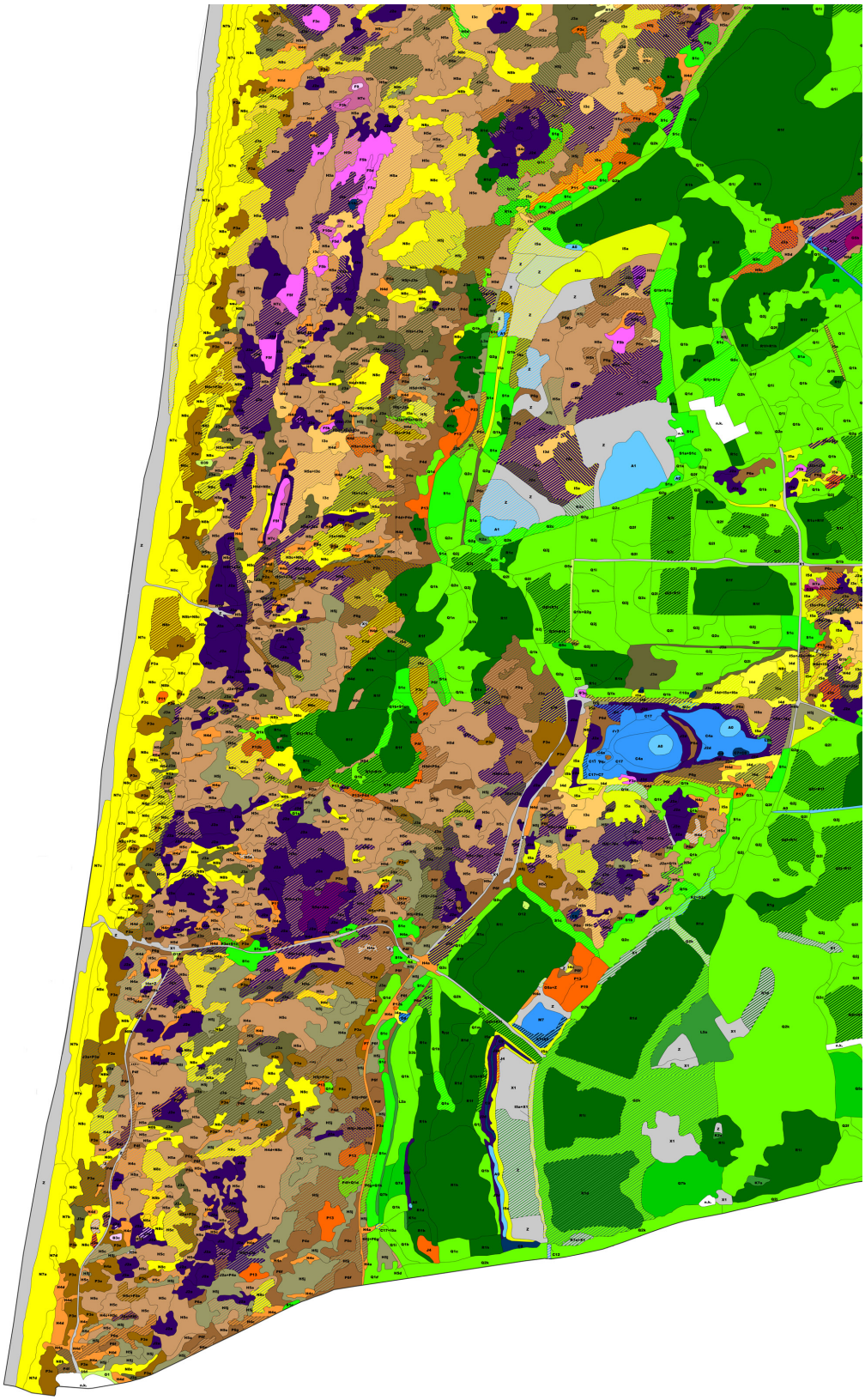
Door de PWN zijn uitvoerige vegetatiekarteringen uitgevoerd ten zuiden van de Zeeweg (Everts 2011) en ten noorden van de Zeeweg (Everts 2007). De ligging van de verschillende habitattype is dus nauwkeurig bekend. Duidelijk is dat in de zeereep verschillende locaties zijn waar het habitatype “witte duinen” aanwezig is, dan wel in potentie aanwezig is. Grijze duinen zijn juist achter de zeereep aanwezig. De duinheiden lijken wat minder goed vertegenwoordigd in dit deel van de duinen. Kaart 10a en 10b zijn een (verkleinde) weergave van de verspreiding van de verschillende vegetaties. De meeste habitats zijn goed ontwikkeld.

Door de PWN is de Zeeweg, het plateau en de parkeerplaats niet gekarteerd of geïnventariseerd. Tijdens het veldbezoek ten behoeve van het voorliggende plan is beoordeeld of hier eveneens een goed ontwikkelde vegetatie aanwezig is.

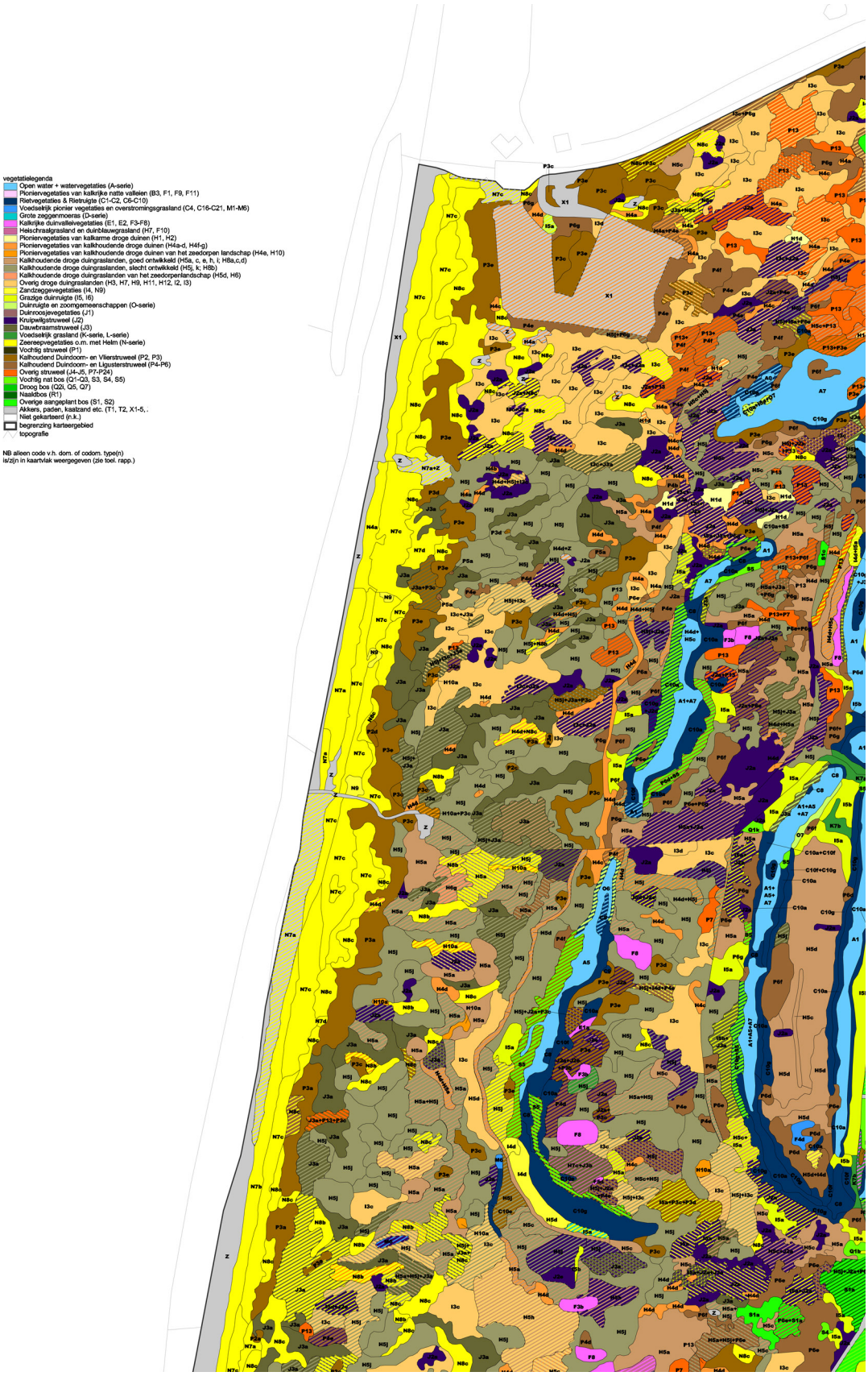
De verharding en de bebouwing hebben geen goed ontwikkelde duinvegetatie waarvan geen opname bekend is. Ook pal langs de weg is – waarschijnlijk deels veroorzaakt door afstroming – geen goed ontwikkelde duinvegetatie aanwezig.

Illustratie 9. Habitatkaart van de duinen bij Castricum.

Illustratie 10a. Vegetatiekaart bij Castricum aan Zee (noord).

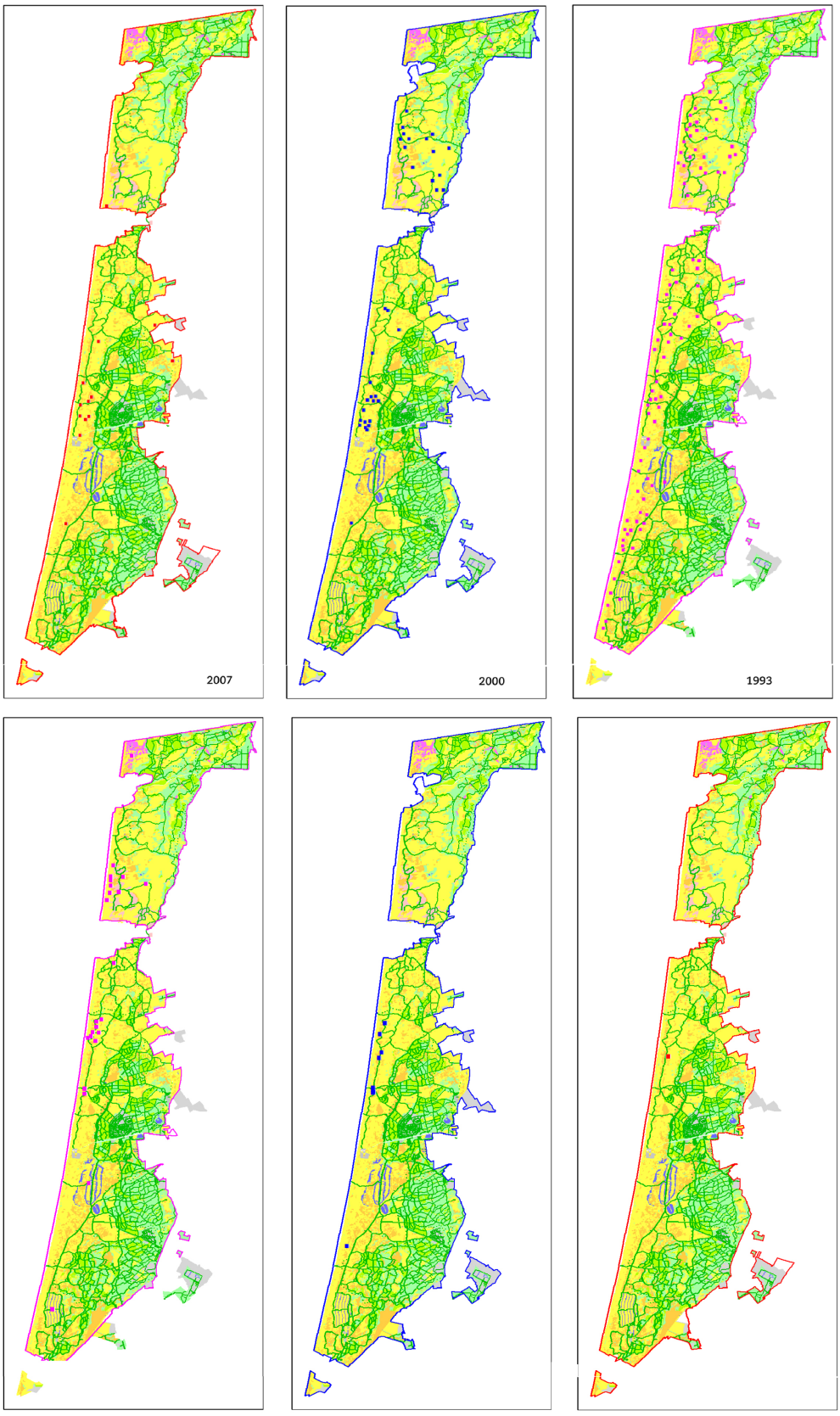
Illustratie 10a. Vegetatiekaart bij Castricum aan Zee (zuid).

Planten
De Blauwe zeedistel (*Eryngium maritimum*) is de enige via de Flora en Faunawet beschermde soort die op het strand kan worden aangetroffen. Ervaringen elders leert dat de zeedistel geen negatief effect krijgt van strandrecreatie. In de duinen komen verschillende beschermde soorten voor. Deze zijn – gelet op de vegetatiekaart – zeer waarschijnlijk ruim vertegenwoordigd en wijd verspreid in de duinen.

Zoogdieren
Uit een voorjaarsinventarisatie ten behoeve van Strand 10 (Kolen 2012) is gebleken dat ter hoogte van de strandopgang drie soorten vleermuizen op insecten jagen: het gaat hierbij om gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*).
Bekend is dat de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) in het najaar – onder andere – via de duinen naar de winterverblijven trekt. De vrouwtjes trekken daarbij langs de verschillende paarterritoria van de mannetjes. Ook in de duinen ter hoogte van Castricum zijn, in de bosrand, paarterritoria bekent. Er zijn sterke aanwijzingen dat de ruige dwergvleermuis langs de bosranden naar de winterverblijven trekken. De ruige dwergvleermuis zou dan niet ter hoogte van het strand of het plateau een trekroute hebben.
Ter hoogte van het plateau en langs het strand zijn geen geschikte bunker aanwezig waarin vleermuizen kunnen overwinteren. De bestaande permanente gebouwen zijn niet geschikt als winterverblijf.
Uit de werkatlas voor de zoogdieren in Noord-Holland (Hoogeboom 2011) blijkt dat er ter hoogte van het strand Castricum aan Zee geen bijzondere soorten bekend zijn.

Broedvogels
Op de website van de PWN zijn verspreidingskaartjes van de verschillende vogels opgenomen. Er worden frequent vogels geïnventariseerd door de beheerder en per periode weergegeven op de site. Van de tapuit blijkt – voor het Noord-Hollands Duinreservaat dat de laatste decennia de vogels vrijwel uitsluitend ten noorden van de Zeeweg bij Castricum worden waargenomen. In andere delen worden nauwelijks nog vogels waargenomen. Het paapje, eveneens complementair aan de Natura 2000 doelstellingen – is niet in de omgeving van het bestemmingsplan Strandgebied bekend. Op kaart 11 en 12 staan de bekende verspreidingsgegevens. De Atlas van de broedvogels van Noord-Holland bevestigt het beeld van de verspreiding van het paapje en de tapuit. Van de tapuit is in het noorden van Noord-Holland en op Texel nog een redelijke populatie over. Geschat wordt dat in Noord-Holland ongeveer een derde van de Nederlandse populatie broedt.

Trekvogels
Langs de kust en over de duinen trekken jaarlijks massaal vogels tussen de overwinteringsgebieden in Afrika en de broedgebieden noordelijk in Europa. De

Illustratie 11. Broedlocaties van de Tapuit (boven) en Paapje in 2007, 2000 en 1993.

vele waarnemingen in de vinkenbaan Castricum bevestigen het belang van de kustduinen als migratieroute van vogels. De vogels trekken op verschillende hoogten en verspreid over de gehele breedte van de kustduinen. Het betreft een gebundelde trek in voor- en najaar.

Reptielen
In de duinen is de zandhagedis (*Lacerta agilis*) de meest voorkomende reptiel. Ook ter hoogte van Castricum aan Zee is de zandhagedis redelijk algemeen aanwezig. Op het plateau is geen geschikt habitat aanwezig voor de zandhagedis. Op korte afstand zijn wel geschikte duinpannen aanwezig. Gezien het intensieve gebruik van de parkeerplaats worden hier geen zandhagedissen verwacht.

Amfibieën
De rugstreeppad is bekend uit – vooral - de binnenduinrand en de duinen daar pal achter. Aan de Zeeweg is in de binnenduinrand een belangrijk voorplantingsgebied. In de wintermaanden graven de dieren zich in, in de rulle zandbodem van de duinen. Ook in de verschillende duinmeertjes zijn rugstreeppadden bekend. Overwinterende rugstreeppadden kunnen daardoor veelvuldig in de duinen worden aangetroffen c.q. verwacht. Onduidelijk is of de rugstreeppad ter hoogte van het plateau overwinterd. Op het plateau zelf zijn geen geschikte locaties aanwezig, maar daar pal naast kan het niet op voorhand worden uitgesloten. Door het intensieve gebruik zijn overwinterende padden op de parkeerplaats minder waarschijnlijk.

Insecten
Er zijn geen bijzondere libellen of dagvlinders bekend uit de directe omgeving van het strand of het plateau. Elders in de duinen bij Castricum zijn wel waarnemingen bekend van de meer bijzondere soorten als bruine winterjuffer (*Sympecma fusca*) en venwitsnuitlibel (*Leucorrhinia dubia*).

Potentiële effecten en analyse

Potentiële effecten op de beschermde natuurwaarden kunnen worden veroorzaakt door de toename van de bouwvolume (in oppervlakte en in bouwhoogte), door verandering in de recreatiedruk en door verhoging van de stikstofdepositie. Een effect als gevolg van geluid wordt niet verwacht, de zeereep zal als geluidswal functioneren en op het plateau is slechts sprake van een geringe toename. Wijziging van de verkeersbewegingen en mogelijke toename van de verlichting zijn eveneens potentiële effecten. De potentiële effecten worden hierna (kort) toegelicht en geanalyseerd.

- ***Toename bouwvolume***

  De beschrijving van de potentiële effecten en de analyse van de effecten in het volgende hoofdstuk gaat uit van de maximaal toegestane bouwvolume en bouwhoogte zoals in het bestemmingsplan dan wel de aanvraag omgevingsvergunning voor Strand 10 staat vermeld. Dat betekent dat de oppervlakte en bouwhoogte van de strandpaviljoens en van Strand 10 toeneemt, maar dat eveneens één strandpaviljoen verdwijnt. Het aantal strandhuisjes neemt met 33 exemplaren toe. Verder wordt een clubhuis gerealiseerd voor de surfclub.
  Op Strand 10 na, is de toename van het bouwvolume uitsluitend op het strand gelegen. Het strand is geen onderdeel van het Natura 2000 gebied waardoor er hierdoor geen afname van de oppervlakte kan worden verwacht. Ook de bouwhoogte leidt niet tot een (extra) verstoring van de strandpaviljoens en de strandhuisjes op de Natura 2000.
  Strand 10 staat op het plateau dat in de duinen ligt. De duinen zijn aangewezen als Natura 2000 gebied. De bestaande verharding en bebouwing wordt echter buiten het beschermde gebied gehouden. Het bouwvlak van Strand 10 neemt echter met ongeveer 10% (ongeveer 27 m^2) toe. Deze toename gaat ten kosten van de oppervlakte beschermd gebied. Pal naast Strand 10 is geen habitattype aanwezig waarvoor de duinen zijn aangewezen. Strand 10 en het plateau is buiten de kartering van het PWN gehouden. De toename van de bouwoppervlakte gaat niet ten koste van een van de habitattype waarvoor het gebied is aangewezen. Er is daarom geen significant effect op de doelstelling van het Natura 2000 gebied te verwachten als gevolg van de vergroting van de bouwoppervlakte.

  De toename van de bouwhoogte (c.q. het bouwvolume) kan een effect hebben op laag vliegende vogels als de tapuit. Aanwezigheid van bebouwing heeft (waarschijnlijk) een effect op de tapuit. Onduidelijk is hoeveel de vergroting van het bouwvolume bijdraagt aan het effect. Het meest logische is dat een groter terrein niet tot minder geschikt wordt als broedlocatie. De tapuit broedt echter op een afstand van minimaal 200 meter (een broedpaar) en veel grotere afstanden voor de overige broedparen vanaf Strand 10 (zie kaartjes) – het effect vanuit Strand 10 zal marginaal blijken.

Juridisch is er geen significant effect voor de Natura 2000; de soort is complementair aangewezen en daardoor is het niet noodzakelijk te toetsen op significantie. In het kader van de Flora en Faunawet is de tapuit niet het gehele jaar beschermd, maar alleen tijdens de broedtijd. Ter voorkoming van enig effect wordt geadviseerd de bouwwerkzaamheden te starten buiten het broedseizoen van de tapuit. Deze loopt van ongeveer begin april tot en met half augustus.

Laagvliegende trekvogels kunnen hinder ondervinden van de toename van het bouwvolume. De vogels zullen het obstakel moeten vermijden. Theoretisch leidt dat tot meer aanvaringen van vogels tegen het gebouw. De trek vindt ter hoogte van Castricum plaats over een vrij brede baan, de kans op een substantieel effect op de trekvogels is vrijwel uit te sluiten. Bekend is dat verlichting een negatief effect kan hebben op de trekvogels. Het is daarom van belang om tijdens de trektijd geen bouwlampen te gebruiken en in het algemeen verlichting van de buitenruimte zo veel mogelijk te beperken. Er is geen terras voorzien, waardoor de noodzaak voor verlichting van de buitenruimte – anders dan met een zeer geringe verlichting bij de voordeur – niet aanwezig is.
Ook op het strand moet toename van verlichting zo veel mogelijk worden vermeden. Als voor het bereiken van de paviljoens verlichting nodig is, mag deze uitsluitend het toegangspad verlichten en moet deze worden uitgerust in lage verlichting met een voorkeur voor een kleurtemperatuur gelijk aan lage druk natriumarmaturen (rood licht). Uit onderzoek is gebleken dat rood licht de minste effecten heeft op de natuur.

Door PWN is een analyse gemaakt van de zichtbaqarheid van Strand 10 (kaart 12). Gebleken is dat het Strand 10 vanuit het zuiden zichtbaar is en vanuit het noorden niet. De broedende tapuit, die noordelijke van Strand 10 zit, heeft daarmee geen visuele hinder van Strand 10.

Illustratie 12. Zichtbaarheid van strand 10 (bron: PWN).

- ***Zandhagedis en rugstreeppad***

  Het habitat van de zandhagedis en de rugstreeppad ligt in de duinen. Op het strand kunnen incidenteel dieren worden aangetroffen, maar de soorten zullen zich hier niet vestigen. Er zijn daarom geen effecten te verwachten als gevolg van de bebouwing op het strand.
  Strand 10 staat in de duinen op het plateau. Op de huidige verharding en bebouwing komen de soorten met zekerheid niet voor. De kans op aantreffen van de soorten in de directe nabijheid van Strand 10 is eveneens zeer klein, vanwege de mindere geschiktheid van het terrein en het vrij intensieve gebruik (elders zijn veel betere locaties aanwezig). De effecten door vergroting van het bouwvlak zijn zeer klein tot verwaarloosbaar. Overwogen kan worden om de bouw te starten in de minst kwetsbare periode van de zandhagedis en de rugstreeppad, namelijk na de voortplanting en voor de wintertijd. Door het afschermen van het bouwvlak wordt een negatief effect op de soorten voorkomen. Na oplevering kan het scherm weer verwijderd worden.

  Conclusie: de toename van het bouwvolume heeft geen significant effect op de Natura 2000. De toename van het bouwvolume heeft evenmin een effect op de Flora en Faunawet.

  Er is een theoretische kans op meer aanvaringen door vogels tijdens de trek. Het effect zal zeer waarschijnlijk marginaal blijven en geeft met zekerheid geen substantieel of significant effect op de trekvogels. Het tegengaan van verlichting van de buitenruimte vermindert het effect.

- ***Verandering recreatiedruk***

  De belangrijkste veranderingen zijn het langer worden van het seizoen door jaarrondexploitatie van paviljoens en de overnachting in de strandhuisjes en in Strand 10. Hoewel niet verwacht wordt dat er veel extra mensen naar het strand komen – langs de hele kust komen steeds meer paviljoens die het hele jaar open zijn en is overnachting steeds vaker toegestaan - is een toename vooral in het voorjaar mogelijk relevant. Immers juist in april, wanneer de tapuit arriveert en overgaat tot het afbakenen van een broedterritorium, is de vogel het meest kwetsbaar en het meest gevoelig voor verstoring door recreanten. Op basis van het vigerende bestemmingsplan zijn de paviljoens ook al vanaf begin april (dus gedurende het gehele broedseizoen van de tapuit) open. Jaarrond leidt dus niet tot een nadeligere situatie. Sterker nog er vinden in het nieuwe regime geen op- en afbouw werkzaamheden meer plaats. Een toename van de recreatiedruk in die periode kan een sterke invloed hebben op het broedsucces. Gezien het lage aantal dieren in Nederland, het feit dat er steeds minder tapuiten broeden en het belang van de duinen voor de tapuit maakt dat er een extra verantwoordelijkheid is. Hoe groot het effect is op de recreatie door de langere openstelling is onduidelijk. Er is in Nederland nog onvoldoende ervaring om hier een zinvolle schatting voor te geven. Echter iedere verhoging van de recreatiedruk in april in het duin geeft een effect. Het tweede effect veroor-

zaakt door het overnachten is veel kleiner, de overnachtingen zullen overdag slechts tot een zeer geringe toename van de wandelrecreatie leiden. Recreatie of betreding van de duinen in de avonduren als gevolg van de overnachtingsmogelijkheid lijkt uiterst gering.

De juridische status van de tapuit is duidelijk. De vogel is tijdens de broedtijd beschermd, maar de projecten "jaarrondexploitatie" of "overnachtingen in de strandhuisjes" hebben geen directe relatie met de broedtijd immers de tapuit broedt in de duinen en niet op het strand. Ervaring leert dat bij een project dat start voor de broedtijd de vogels een andere broedlocatie kiezen die niet verstoord wordt. Vanuit de Flora en Faunawet is de tapuit niet het hele jaar beschermd. Vanuit deze wet is er geen belemmering voor het bestemmingsplan. In het Natura 2000 gebied is de Tapuit als complementair aangewezen. Hij valt daarmee buiten de doelstellingen voor het Natura 2000 gebied en er is in juridische zin geen significant effect. Ook vanuit de Natuurbeschermingswet is er daarom geen belemmering.

Voorgesteld wordt om met de vogelwerkgroep en de beheerder te overleggen welke maatregelen zinvol zijn die recht doen aan de bescherming van de tapuit zonder in een juridisch gevecht te geraken. Het tijdelijk afsluiten van het broedgebied voor recreanten is mogelijk een goede en verdedigbare maatregel.

Conclusie: er is geen juridische belemmering voor het bestemmingsplan dan wel voor het bouwplan Strand 10 als gevolg van de tapuit en de toegenomen recreatiedruk.

- ***Verhoging depositie***

  De verandering van de emissie wordt veroorzaakt door de toename van de ruimteverwarming van de paviljoens en de toename van de verkeersbewegingen. Secundair is een toename van de emissie vanuit de strandhuisjes mogelijk. Het aantal paviljoens op het strand wordt verminderd tot vijf stuks. Dat leidt tot een (geringe) afname van de emissie in het strandseizoen. Van de vijf overgebleven paviljoens zullen er vier het jaarrond geëxploiteerd worden. Dat leidt tot een (geringe) verhoging van de depositie. De emissie van een restaurant annex strandpaviljoen is vergelijkbaar met een woonhuis en op enkele mmol stikstof of zwavel per jaar te stellen.
  Van de totale depositie in Nederland is de depositie vanuit woningen en vergelijkbare objecten minder dan 5% (de belangrijkste zijn veeteelt, industrie en verkeer). Aannemelijk is daarmee dat de toename van de emissie vanuit de strandpaviljoens en de strandhuisjes minder dan een mol per jaar is. De strandpaviljoens en strandhuisjes veroorzaken daarmee een marginale en niet-meetbare toename van de depositie op de stikstofgevoelige habitats in de duinen. Met zekerheid is er geen significante invloed van de toename van de depositie op de doelstellingen van het Natura 2000 gebied. Een recente uitspraak van de Raad van State (201200294/1/A4) bevestigt deze zienswijze.

Er zijn onvoldoende gegevens voorhanden om de toename van de verkeersintensiteit te kwantificeren. Aannemelijk is dat in het strandseizoen er geen of nauwelijks toename van het verkeer is te verwachten. Immers het bezoek wordt beïnvloed door het weer en niet door de faciliteiten op het strand. Wel is aannemelijk dat met de mogelijkheid tot overnachten er minder verkeer zal zijn in het strandseizoen. Ook dat is niet te kwantificeren in absolute aantallen. Een toename buiten het strandseizoen is evenmin lastig te kwantificeren door het ontbreken van vergelijkbare situaties waar bezoekersaantallen bekend zijn. Verwacht kan worden dat een marginale toename aan verkeersbewegingen buiten het seizoen zal ontstaan. Immers mensen komen voor een strand- of duinwandeling en zullen hooguit wat langer verblijven voor een consumptie. Een bezoek uitsluitend voor of aangestuurd door de strandpaviljoens lijkt onwaarschijnlijk en zal hooguit enkele tientallen verkeersbewegingen per etmaal veroorzaken.

Daarmee blijft ook de toename door verhoging van de verkeersbewegingen uitermate beperkt. De toename leidt niet tot een significant effect op de doelstellingen van het Natura 2000 gebied.

Conclusie: er is geen juridische belemmering voor het bestemmingsplan als gevolg van de toename van de depositie op de Natura 2000.

- ***Verlichting***

  De belangrijkste verlichtingsbronnen zijn de strandpaviljoens en de strandhuisjes. De terrasverlichting is echter beperkt van omvang en heeft weinig uitstraling naar het strand. Er is geen uitstraling naar de duinen, deze liggen achter de paviljoens en de strandhuisjes. Er is dus met zekerheid geen extra verlichting van het Natura 2000 gebied. Verder is er geen verlichting voorzien op het strand. Er zijn geen voorstellen voor het uitbreiden van de verlichting op het plateau. Op het strand zelf komen – zeker in het strandseizoen – door de drukke recreatie geen beschermde dieren voor. Hierdoor is er geen negatief effect van verlichting bij de strandpaviljoens en de strandhuisjes.

  Bij Strand 10 moet wel rekening gehouden worden met een potentieel effect. Een eventueel gewenste buiten verlichting moet zo beperkt mogelijk van aard zijn en bijvoorkeur slechts een verlichting bij de voordeur betreffen. Eventuele openbare ruimteverlichting op het plateau kan worden uitgevoerd in verlichting die geen verstrooiing geeft en daarmee geen of nauwelijks effect veroorzaakt.

- ***Verkeersintensiteit***

  Hiervoor is beargumenteerd dat er weinig tot geen verhoging van het aantal verkeersbewegingen worden verwacht; de verkeersintensiteit verandert daardoor niet significant. Naast de toename van de verkeersbewegingen is er mogelijk ook een verschuiving van de verkeersbewegingen naar de avonduren. Een

verschuiving kan leiden tot meer verkeersslachtoffers. De belangrijkste problemen ontstaan als in het vroege voorjaar en najaar tijdens de schemering (veel) meer verkeersbewegingen ontstaan. Beide perioden vallen voor een belangrijk deel buiten het strandseizoen. Het gaat dan om extra bezoekers naar de strandpaviljoens. Deze zal zich concentreren in de weekends en feestdagen. Enige schade zal niet te vermijden zijn, maar waarschijnlijk is deze niet substantieel.

Juridisch zijn er geen belemmeringen – het aantal beschermde soorten onder de slachtoffers – is zeer waarschijnlijk marginaal en zal niet substantieel toenemen. Overwogen kan worden de verkeersslachtoffers te monitoren, zodat gerichte maatregelen genomen kunnen worden. Daarbij moet bedacht worden dat de Zeeweg in de huidige situatie eveneens een barrière is, de omvang van deze barrière neemt niet of nauwelijks toe door de strandactiviteiten.

- ***Natura 2000***

  Het natura 2000 gebied is aangewezen voor verschillende habitats die van nature in de duinen voorkomen en voor de nauwe korfslak. De belangrijkste effecten die kunnen optreden worden veroorzaakt door een potentiële toename van de stikstofdepositie. Andere externe factoren zijn niet van belang of omdat de doelen hiervoor niet gevoelig zijn, of omdat deze factoren niet beïnvloed worden door de ontwikkelingen in het bestemmingsplan.

  Gebleken is dat de potentiële toename van de stikstofdepositie (veel) minder dan een mol N/ha.j zal bedragen. Er is – mede gelet op de jurisprudentie die de ecologische redenatie onderschrijft – geen sprake van een significant effect (zie bij verhoging depositie).

  De tapuit en het paapje zijn complementair en kunnen in juridische zin geen significant effect op de doelstellingen veroorzaken.

- ***Ecologische hoofdstructuur***

  De ecologische hoofdstructuur van de duinen en het strand is aangewezen als kerngebied voor een aantal soorten die hun verspreiding in de duinen hebben. Van de aangewezen soorten zijn er geen die hun kerngebied op het strand hebben. Uiteraard kan niet uitgesloten worden dat enkele mobiele soorten laag frequent op het strand kunnen worden aangetroffen. Gezien de verspreiding en de ecologie van de waarvoor de ecologische hoofdstructuur is aangewezen is de kans op aanwezigheid van een populatie of van migrerende dieren op en over het strand uit te sluiten. Er zijn derhalve geen effecten van de strandrecreatie op het functioneren van de ecologische hoofdstructuur.

Conclusie en advies

De gemeente Castricum is bezig met een bestemmingsplan strandgebied. Daarnaast zijn er enkele ontwikkelingen op het strand en op het plateau. Voor de geplande ontwikkelingen is een integrale toets uitgevoerd naar de effecten op de natuurwaarden van het strand en omgeving.

- ***Natura 2000***

  Uit de toets is gebleken dat er met zekerheid geen significant effect is op het Natura 2000 gebied Noord-Hollands duinreservaat.
  Belangrijk is te beseffen dat de tapuit als complementair is aangewezen, waardoor er in juridische zin geen significant effect kan ontstaan. Het paapje is eveneens als complementair aangewezen en bovendien niet bekend uit de omgeving.
  De toename van de stikstofdepositie is marginaal en zal geen zichtbaar of meetbaar effect veroorzaken op de stikstofgevoelige habitats in de duinen. De toename blijft ruim onder de 0,1% van de kritische depositie. Daarnaast zijn de vegetaties in de duinen overwegend goed ontwikkeld.

  Vanwege het ontbreken van effecten op de doelstellingen is geen passende beoordeling noodzakelijk. Vanwege het ontbreken van deze effecten is evenmin een vergunning van de Natuurbeschermingswet noodzakelijk.

  Er zijn geen beschermde soorten te verwachten op het strand waarop een effect is te verwachten. Daarom is er geen ontheffing van de Flora en Faunawet noodzakelijk.

- ***Ecologische Hoofdstructuur***

  Door de verspreiding en de ecologie van de soorten waarvoor de ecologische hoofdstructuur is aangewezen is met zekerheid te stellen dat er geen effecten zijn als gevolg van de strandactiviteiten.
  Strand 10 op het plateau valt buiten de ecologische hoofdstructuur en is niet van dien aard en omvang dat een significant negatief effect is te verwachten.

Literatuur

- Arens, S.M., A.B. van den Burg, P. Esselink, A.P. Grootjans, P.D. Jungerius, A.M. Kooijman, C. de Leeuw, M. Löffler, M. Nijssen, A.P. Oost, H.H. van Oosten, P.J. Stuyfzand, C.A.M. van Turnhout, J.J. Vogels & M. Wolters (2009) Preadvies Duin- en Kustlandschap. Directie Kennis, LNV.
- Everts, F.H., D.P. Pranger, M.E. Tolman & N.P.J. de Vries (2007) Vegetatiekartering Egmond-Bakkum. EGG Consult.
- Everts, F.H., D.P. Pranger, M.E. Tolman & N.P.J. de Vries (2009) Vegetatiekartering deelgebied Castricum. EGG Consult.
- Henkens, R.J.H.G. , M.E.A. Broekmeyer, A.G.M. Schotman, C.M. Goossen en R. Pouwels (2012) Recreatie en Natuur. Kennis over effecten, kwetsbaarheid, handelingsperspectieven en monitoring van recreatie in Natura 2000-gebieden. Alterra.
- Hoogeboom, D.M. & R. van 't Veer (2011) Atlas van de Natura 2000 kustgebieden van Noord-Holland. In opdracht van Provincie Noord-Holland. Landschap Noord-Holland, Heiloo.
- Kolen, M. & S.J. Roodzand (2012) Voortoets Strand 10 Castricum. Oriënterend onderzoek in het kader van de Natuurbeschemingswet. Grontmij.
- Kolen, M. (2012) Vleermuizen inventarisatie Strand 10 Castricum. Resultaten onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Grontmij.
- Oosten, H. van (2012) Relatie tussen tapuiten, insecten en beheer in de Helmduinen 2010-2011. St. Bargerveen.
- Oosten, H. van, C. van Turnhout, P. Beusink, F. Majoor, K. Hendriks, M. Geertsma, A. van den Burg & H. Esselink (2008) Broed- en voedselecologie van Tapuit: Opstap naar herstel van de faunadiversiteit in de Nederlandse kustduinen. St. Bargerveen/SOVON.
- Oosten, H.H. van, P. Beusink, P. de Boer, L. van den Bremer, L. Dijksen, O. Klaassen, F. Majoor, C. van Turnhout & S. Waasdorp (2008) De laatste karakteristieke vogels van het open duin: de dynamiek van populaties op de rand van uitsterven – en oplossingen. St. Bargerveen/SOVON.
- Oosten, H.H. van, R. Versluijs, O. Klaassen, C. van Turnhout & A.B. van den Burg (2010) Knelpunten voor duinfauna. Relaties met aantasting en beheer van duingraslanden. St. Bargerveen.
- Roodzand, S.J. (2012) Voortoets strandgebied Castricum. Toetsing wet- en regelgeving van natuur. Grontmij.
- Turnhout, Chr. van, P. Beusink, J. Aben en M. Geertsma (2006) Broedsucces en voedselecologie van Tapuiten in de Nederlandse kustduinen. SOVON, St. Bargerveen.